

Den 24 november 2015

P8_TA(2015)0401

Att minska ojämlikhet, med särskilt fokus på barnfattigdom**Europaparlamentets resolution av den 24 november 2015 om att minska ojämlikhet, med särskilt fokus på barnfattigdom (2014/2237(INI))**

(2017/C 366/03)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av FN:s konvention om barnets rättigheter, som antogs i New York den 20 november 1989,
- med beaktande av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som antogs i New York den 13 december 2006,
- med beaktande av artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen,
- med beaktande av artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av den reviderade europeiska sociala stadgan,
- med beaktande av direktivet om rasjämlighet (2000/43/EG) och ramdirektivet om jämlikhet i arbetslivet (2000/78/EG),
- med beaktande av kommissionens rekommendation av den 20 februari 2013 *Bryta det sociala arvet – investera i barnens framtid* (2013/112/EU),
- med beaktande av kommissionens rapport *Employment and Social Developments in Europe 2012*,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 15 februari 2011 *En EU-agenda för barns rättigheter* (COM(2011)0060),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 16 december 2010 *Den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning: en europeisk ram för social och territoriell sammanhållning* (COM(2010)0758),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 4 juli 2006 *Mot en EU-strategi för barnets rättigheter* (COM(2006)0367),
- med beaktande av Eurofound's rapport *Tredje europeiska undersökningen om livskvalitet – Livskvaliteten i Europa: krisens effekter*,
- med beaktande av Eurofound's rapport från 2013 *Tredje europeiska undersökningen om livskvalitet – Livskvaliteten i Europa: sociala skillnader*,
- med beaktande av sin resolution av den 27 november 2014 om 25:e årsdagen av FN:s konvention om barnets rättigheter ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Antagna texter, P8_TA(2014)0070.

Den 24 november 2015

- med beaktande av sin resolution av den 4 juli 2013 om krisens konsekvenser för utsatta grupperns tillgång till vård ⁽¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 12 juni 2013 om kommissionens meddelande *Sociala investeringar till stöd för tillväxt och sammanhållning – inklusive genomförandet av Europeiska socialfonden 2014–2020* ⁽²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 15 november 2011 om den europeiska plattformen mot fattigdom och social utestängning ⁽³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 8 mars 2011 om fattigdom bland kvinnor i Europeiska unionen ⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 8 mars 2011 om att minska ojämlikhet i hälsa i EU ⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 20 oktober 2010 om vikten av ett system med minimiinkomst för att bekämpa fattigdom och främja ett samhälle som är öppet för alla i Europa ⁽⁶⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 9 oktober 2008 om främjande av social integration och bekämpning av fattigdom, inbegripet barnfattigdom, inom EU ⁽⁷⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 16 januari 2008 om Mot en EU-strategi för barnets rättigheter ⁽⁸⁾,
- med beaktande av Rädda Barnens rapport 2014 *Child poverty and social exclusion in Europe*,
- med beaktande av rapporten *Children of the Recession: The impact of the economic crisis on child well-being in rich countries* från Unicefs forskningskontor (2014),
- med beaktande av rapporten *Towards children's well-being in Europe – explainer on child poverty in the EU* från EAPN och Eurochild (2013),
- med beaktande av bedömningsrapporten *The 2014 National Reform Programmes (NRP) and National Social Reports (NSR) from a child poverty and well-being perspective* från Eurochild (2014),
- med beaktande av den 11:e Eurochild-konferensen, som hölls den 26–28 november 2014 i Bukarest,
- med beaktande av rapporten *Measuring child poverty: New league tables of child poverty in the world's rich countries* från Unicefs forskningscentrum Innocenti (2012),
- med beaktande av forskningsprojektet Drivers slutrapport *Final Scientific Report: Social Inequalities in early childhood health and development: a European-wide systematic review*, London, september 2014,
- med beaktande av EU:s statistik om inkomst och levnadsvillkor (EU-Silc) 2013,
- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 30 september 2009 om arbete och fattigdom: ett nödvändigt helhetsperspektiv,

⁽¹⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0328.

⁽²⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0266.

⁽³⁾ EUT C 153 E, 31.5.2013, s. 57.

⁽⁴⁾ EUT C 199 E, 7.7.2012, s. 77.

⁽⁵⁾ EUT C 199 E, 7.7.2012, s. 25.

⁽⁶⁾ EUT C 70 E, 8.3.2012, s. 8.

⁽⁷⁾ EUT C 9 E, 15.1.2010, s. 11.

⁽⁸⁾ EUT C 41 E, 19.2.2009, s. 24.

Den 24 november 2015

- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 14 juli 2010 om barnfattigdom och barns välbefinnande,
- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 10 december 2013 om europeisk minimiinkomst och fattighedsindikatorer,
- med beaktande av den sammanfattande rapporten *Investing in children: Breaking the cycle of disadvantage – A study of national policies* från det europeiska nätverket av oberoende experter på social inkludering (European Network of Independent Experts on Social Inclusion) ⁽¹⁾,
- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A8-0310/2015), och av följande skäl:
 - A. Bekämpningen av barnfattigdom måste ges större politisk uppmärksamhet på högsta EU-nivå om EU ska kunna uppnå målet i Europa 2020-strategin om att minska antalet fattiga människor med minst 20 miljoner till senast 2020.
 - B. Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter ska alla barn garanteras rätten till utbildning, hälso- och sjukvård, bostad, trygghet, delaktighet i de beslut som berör dem, fritid, en balanserad kost samt omsorg i familjemiljö.
 - C. En majoritet av medlemsstaterna har hittills inte i någon större utsträckning brytt sig om att utnyttja EU:s strukturfonder för att bekämpa den alarmerande och ständigt växande barnfattigdomen i Europa och främja barnens sociala integration och allmänna välbefinnande.
 - D. De sociala klyftorna bidrar i avsevärd grad till den ökade barnfattigdomen, och barn löper störst fattighedsrisk i 19 medlemsstater.
 - E. Enligt Eurostat påverkas barnfattigdomen främst av politiken för omfördelning av välståndet, effektiviteten hos myndigheternas insatser i form av inkomststöd, tillhandahållandet av möjliggörande tjänster, arbetsmarknadspolitik ⁽²⁾ och föräldrarnas situation på arbetsmarknaden, vilken är kopplad till deras utbildningsnivå och sammansättningen på det hushåll där barnen bor. Åtgärder för att öka sysselsättningen är ett effektivt instrument för fattighedsbekämpning.
 - F. En femtedel av EU:s totala befolkning är under 18 år. Trots de åtaganden som gjorts befinner sig nu mer än vart fjärde barn i EU i riskzonen för fattigdom eller social utestängning.
 - G. Parlamentet har upprepade gånger efterlyst ett genomförande av paketet om sociala investeringar, och ställer sig bakom kommissionens rekommendation *Bryta det sociala arvet – investera i barnens framtid*, i vilken kommissionen föreslår en omfattande politisk ram för att bekämpa barnfattigdom och öka barns välbefinnande på grundval av tre pelare – tillgång till tillräckliga resurser inom ramen för Europeiska socialfonden, universell tillgång till tjänster av god kvalitet och barns delaktighet i samhället och beslutsfattandet – och erkänner barnen som rättighetsinnehavare. Det är dock beklagansvärt att EU inte vidtagit konsekventa åtgärder för att genomföra rekommendationen genom den europeiska planeringsterminen.
 - H. Även om barn till föräldrar med mycket låg arbetsintensitet löper 56,7 procent större risk än andra att hamna i fattigdom eller social utestängning finns det också risk för barnfattigdom i familjer med hög arbetsintensitet (i Rumänien, Litauen, Portugal, Spanien, Grekland, Lettland, Slovakien, Polen och Luxemburg).

⁽¹⁾ Network of Independent Experts on Social Inclusion, sammanfattande rapport *Investing in children: Breaking the cycle of disadvantage – A study of national policies*, Bryssel, 2014.

⁽²⁾ Rädna Barnen, *Child poverty and social exclusion in Europe*, Bryssel 2014, s. 5.

Den 24 november 2015

- I. Barnfattigdomen har sitt ursprung i familjernas fattigdom, varför familjer med låg inkomst och stora familjer löper större fattigdomsrisk, samtidigt som åtgärder för inkomstfördelning till stor del bidrar till att jämna ut cykler av social ojämlikhet, och när ländernas lönepolitik och sociala skyddssystem försämrats ökar också risken för fattigdom och social utestängning, vilket bidrar till ökad barnfattigdom. Detta blir tydligt i medlemsstaterna med lägst barnfattigdom, där det också råder lägst nivåer av allmän fattigdom och ojämlikhet.
- J. Mellan 2008 och 2012 ökade antalet barn i riskzonen för fattigdom eller social utestängning i Europa (EU27, Norge, Island och Schweiz) med nära en miljon, varv en halv miljon bara mellan 2011 och 2012⁽¹⁾. Enligt uppgifter från Eurostat, löpte 26,5 miljoner barn i EU28 risk att drabbas av fattigdom eller social utestängning under 2013. I EU27 ökade risken för fattigdom eller social utestängning från 26,5 procent till 28 procent mellan 2008 och 2012. Under 2013 hotades 28 procent av den totala befolkningen under 18 år i EU28 av fattigdom eller social utestängning, och i de allra flesta länder löper barn större risk för fattigdom och social utestängning än vuxna.
- K. Kvinnor löper större risk att drabbas av fattigdom än män. Att bekämpa fattigdomen bland kvinnor är därför inte bara viktigt i sig, utan även avgörande för att minska barnfattigdomen.
- L. Klyftorna växer i EU-länderna. Det är mycket oroande att andelen barn som lider av felnäring ökar, med följderna att sjukdomar som tidigare försvunnit från EU (till exempel rakit) återkommer. Det är symptomatiskt att andelen barn som inte har råd att äta kött, kyckling eller fisk två dagar i rad i länder som Estland, Grekland och Italien har fördubblats på ett dramatiskt sätt sedan 2008, enligt uppgifter från Unicef⁽²⁾.
- M. I sina avslutande synpunkter på de senaste regelbundna rapporterna från vissa länder uttryckte FN:s kommitté för barnets rättigheter oro över den växande fattigdomen och/eller fattigdomsrisken bland barn till följd av den ekonomiska krisen, som inverkar negativt på många av rättigheterna i konventionen om barnets rättigheter, i synnerhet rätten till hälsa, utbildning och social trygghet, och uppmanade myndigheterna att sörja för att budgetposterna för barn tryggas. Den finansiella och ekonomiska krisen har medfört försämrade levnads- och arbetsförhållanden och uppkomsten av en ny grupp, som även brukar kallas "nya behövande".
- N. En positiv företagsmiljö stimulerar sysselsättningen i medlemsstaterna och ökar sysselsättningsmöjligheterna för föräldrarna, som sedan kan fungera som välbehövliga föredömen, framför allt inom grupper i samhället som på ett negativt sätt har påverkats av fattigdom och utestängning i flera generationer.
- O. Familjer med en ensamstående förälder, särskilt ensamstående mödrar, riskerar i högre grad att drabbas av fattigdom och social utestängning (49,8 procent jämfört med 25,2 procent) – även om det enligt EU-Silc finns stora skillnader mellan olika länder⁽³⁾ – vilket beror på att fattigdom drabbar kvinnor i högre grad än män och att kvinnor är överrepresenterade inom osäkra anställningsformer och bland de ofrivilliga deltidsanställda, ägnar oproportionerligt mycket tid åt obetalt arbete och avbryter sitt yrkesliv för att ta hand om barn eller andra familjemedlemmar samt på löneskillnaderna mellan könen.
- P. Barnfattigdomen kan minskas genom att man förbättrar möjligheterna på arbetsmarknaden för framför allt kvinnor genom att bygga ut barnomsorgen på ett bättre sätt.

⁽¹⁾ Rädde Barnen, *Child poverty and social exclusion in Europe*, Bryssel, 2014, s. 5.

⁽²⁾ Unicefs forskningskontor (2014), *Children of the Recession: The impact of the economic crisis on child well-being in rich countries*, Innocenti Report Card 12, UNICEF Office of Research, Florens, s. 2.

⁽³⁾ Rädde barnen, *Child poverty and social exclusion in Europe*, Bryssel 2014, s. 14.

Den 24 november 2015

- Q. Barn och deras föräldrar, fosterföräldrar och omsorgsgivare måste skyddas mot diskriminering på grund av exempelvis kön, ras, hudfärg, språk, religion, politisk eller annan åskådning, nationellt, etniskt eller socialt ursprung, tillhörighet till nationell minoritet, förmögenhet, börd, funktionsnedsättning, ålder eller ställning i övrigt. Barn från utsatta befolkningsgrupper löper större risk för marginalisering, fattigdom och social utestängning, vilket bekräftas av de senaste rapporterna från *European Federation of National Organisations Working with the Homeless*, som visar på en ökning av antalet kvinnor, ungdomar och barnfamiljer (särskilt invandrarfamiljer) som får plats på härbärgen för hemlösa. Stora familjer med bara en inkomsttagare löper större risk för fattigdom och social utestängning på grund av att ländernas lönepolitik och sociala trygghetssystemen försämrats till följd av den finansiella och ekonomiska krisen.
- R. Effekterna av barns fattigdom och sociala utestängning kan hålla i sig hela livet och leda till arbetslöshet och fattigdom i flera generationer. Utbildningsklyftorna mellan barn från olika socioekonomiska samhällsskikt har ökat (i elva länder finns det förskoleverksamhet för endast 15 procent av alla barn under tre år).
- S. Förskoleverksamheten har en avgörande inverkan på barns kognitiva utveckling, eftersom barn utvecklar grundläggande förmågor under sina första fem år i livet, och tillgången till högkvalitativ utbildning utgör en grund för senare framgång i livet när det gäller utbildning, välbefinnande, anställbarhet och social integration och har stor betydelse för självkänslan, särskilt bland barn från missgynnade förhållanden. Utbildningsklyftorna mellan barn från olika socioekonomiska skikt har ökat. Arbetande föräldrar som inte har tillgång till förskola är ofta tvungna att låta andra minderåriga ta hand om barnen eller att anlita nätverk för informell, ej certifierad barnomsorg mot betalning, vilket äventyrar barnens säkerhet och välfärd. Förskolan kan spela en betydelsefull roll genom att kompensera för låg socioekonomisk status bland barn som hotas av fattigdom, och gör det lättare för föräldrarna att ta sig tillbaka in på arbetsmarknaden⁽¹⁾. En inkluderande utbildning beaktar och anpassar sig till elevernas många olika behov genom ökad delaktighet i lärande, kulturer och samhällsvärderingar, och utgör därför ett kraftfullt verktyg för att bekämpa barnfattigdom och social utestängning.
- T. De lokala och regionala myndigheterna går i bräschen för arbetet med att bekämpa barnfattigdomen och utnyttjandet av barn och har därför ett avgörande ansvar för att förebygga marginalisering och social utestängning. De nationella myndigheterna bör närhelst det behövs ge dem tillräckliga resurser för att uppnå dessa mål.
- U. I de flesta länder är det huvudsakligen familjerna som står för utbildningskostnaderna, framför allt för skolmaterial och transporter. Dessa kostnader är en av många bidragande orsaker till att elever hoppar av skolan. Det finns fortfarande ekonomiska, administrativa och andra praktiska hinder för marginaliserade barns utbildning.
- V. Barns socioekonomiska miljö påverkar fritidsaktiviteternas och skolans kvalitet. Otillräckligt stimulerande fritidsaktiviteter ökar på ett negativt sätt skillnaderna mellan barnen, framför allt när det gäller utbildning.
- W. Under 2012 hoppade 13 procent av eleverna av skolan i förtid, och i vissa länder (Portugal, Spanien och Malta) översteg denna siffra 20 procent⁽²⁾.

⁽¹⁾ Temastudie om politiska åtgärder rörande barnfattigdom, Europeiska kommissionen, 2008, s. 9.

⁽²⁾ EU-Silc (2013) EU:s statistik över inkomst- och levnadsvillkor.

Den 24 november 2015

- X. Även i länder med lagstadgad rätt för barn till hälso- och sjukvård finns det barn som inte har tillgång till tillfredsställande hälso- och sjukvård, och vissa barn har extremt begränsad tillgång till annan vård än akutvård hos exempelvis allmänläkare eller tandläkare, vilket i synnerhet beror på brist på tillgänglig offentlig service. Barn som föds in i fattigdom löper större risk att drabbas av kroniska sjukdomar och större hälsoproblem, vilket leder till att ojämlikheten blir bestående.
- Y. Familjernas ekonomiska problem bidrar till att föräldrarnas psykiska hälsa försämras och till att familjer splittras, något som ofrånkomligen påverkar barnens psykosociala välbefinnande.
- Z. Den miljö som barnen lever i, inklusive den prenatala perioden, har ett avgörande inflytande på den kognitiva utvecklingen och på barnens kommunikations- och språkfärdigheter samt sociala och emotionella förmågor, vilket på sikt påverkar deras hälsa, välbefinnande, samhällsdeltagande och inlärningsförmåga ⁽¹⁾.
- AA. Alla barn har rätt till skydd mot övergrepp, våld och försummelse, och det finns forskning som visar att knappa ekonomiska förhållanden inom familjen, nedskärningar i den offentliga servicen och åtstrammingsåtgärder kan leda till ökat våld mot barn.
- AB. Barnfattigdom är ett multidimensionellt fenomen som kräver multidimensionella motåtgärder. Sysselsättning är en viktig faktor, men inte alltid en garanterad väg ut ur fattigdomen för de berörda barnens familjer.
- AC. Barnfattigdomen medför stora ekonomiska samhällskostnader, framför allt ökade utgifter för socialt stöd.
- AD. Familjer som riskerar fattigdom lever oftare i ohälsosamma och otrygga områden. I EU28 lever 17 procent av barnen under sådana förhållanden, och i 15 EU-länder är andelen högre än detta genomsnitt. Det växande antalet vräkningar som sker till följd av att familjerna inte kan betala sina bostadskostnader har gjort att många barn hamnat i alltmer osäkra bostadsförhållanden, vilket i sin tur har en negativ inverkan på deras utveckling och möjligheter i livet.
- AE. Enligt Eurostats statistik över inkomst och levnadsvillkor (EU-Silc) 2012, är energifattigdom en verklighet som berör alla medlemsstater. En av konsekvenserna av de höjda energipriserna är att många barn lever i bostäder som saknar uppvärmning, vilket gör att luftvägssjukdomarna och hjärt- och kärlsjukdomarna ökar.
- AF. Familjer med barn med hälsoproblem, och föräldrar med hälsoproblem, riskerar i högre grad att drabbas av fattigdom, separation/skilsmässa och svårigheter att ta sig in på arbetsmarknaden.
- AG. Den kommande agendan för hållbara utvecklingsmål för tiden efter 2015 och dess allmängiltighet utgör ett tillfälle att öka satsningarna på barn och deras rättigheter.
- AH. Invandrarbarn är överrepresenterade bland dem som hotas av fattigdom och diskrimineras i högre grad på grund av språkhinder. Situationen är ännu värre för irreguljära invandrarbarn. Allteftersom migrationsflödena intensifieras sker det allt oftare att barn till invandrare får stanna kvar i sina hemländer och tas omhand av andra släktingar eller personer utanför familjen, och detta påverkar deras utveckling negativt, framför allt på det känslomässiga planet.
- AI. Trots att de i EU under de senaste åren har funnits ett starkt politiskt fokus på barnfattigdom och EU:s statschefer har gjort positiva politiska uttalanden har det inte skett någon betydande minskning av barnfattigdomen.

⁽¹⁾ Drivers, 2014, "Universal, quality early childhood programmes that are responsive to need promote better and more equal outcomes in childhood and later life."

Den 24 november 2015

AJ. Ökat anslag bör ges till programmen för livsmedelsstöd riktade till missgynnade familjer, eftersom allt fler barn har tillgång till mat enbart i skolan. Dessa program är viktiga, men de får inte betraktas som någon långsiktig lösning.

AK. Barn som lever i fattigdom drabbas ofta i oproportionerligt hög grad av miljöproblem som föroreningar, trafik, förorenad mark och osäkert dricksvatten.

1. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att verkligen engagera sig i utarbetandet av en politik för att bekämpa barnfattigdomen, där fokus ligger på att komma till rätta med de bakomliggande orsakerna, samt att öka effektiviteten, kvantiteten, beloppen och räckvidden på socialt stöd som riktar sig specifikt till barn, men också till arbetslösa föräldrar och "arbetande fattiga" (till exempel arbetslöshetsersättning och tillräckligt hög minimiinkomst). Medlemsstaterna rekommenderas även att främja arbetslagstiftning som ger sociala rättigheter, inbegripet en lagstadgad minimilön som överensstämmer med landets praxis och kollektivavtal, så att familjerna får ökad trygghet och osäkra anställningar bekämpas samtidigt som man främjar sysselsättning med korrekta sociala rättigheter.

2. Europaparlamentet begär att man kontrollerar och utvärderar hur effektiva dessa stöd är i syfte att anpassa politiken för bekämpning av fattigdom, utestängning och skolavhopp till kraven på social jämlikhet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att utforma och tillämpa olika förfaranden för insamling av uppgifter för varje steg i insatserna.

3. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna upprätta en färdplan för genomförandet av den strategi baserad på tre pelare som presenteras i kommissionens rekommendation *Bryta det sociala arvet – investera i barnens framtid* i fråga om tillgång till resurser, tjänster och barns delaktighet. Parlamentet anser att det vore lämpligt att ta fram exakta och specifika indikatorer för nivån av barnfattigdom och de värst drabbade områdena, så att trepelar-strategin kan ge bättre resultat. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att på ett effektivt och omfattande sätt integrera relevanta aspekter av paketet om sociala investeringar och kommissionens ovannämnda rekommendation i sina årliga nationella reformprogram och nationella sociala rapporter. Kommissionen å sin sida uppmanas att fastställa ett delmål i Europa 2020-strategin om att minska barnfattigdomen och den sociala utestängningen samt att göra dessa frågor synliga och konkreta i alla skeden av den europeiska planeringsterminen. Parlamentet betonar att minskningen av barnfattigdomen genom ekonomiska satsningar på barn bör föreslås som en grundläggande prioritering inför 2016 års årliga tillväxtoversikt och som ett mycket viktigt sätt att mäta framstegen mot fattigdomsmålet. Kommissionen uppmanas att se till att medlemsstaterna årligen övervakar och rapporterar om hur kommissionens rekommendation följs genom färdplanen och utnyttja Europeiska socialfonden för genomförandet av kommissionens rekommendation och bedöma hur de reformer som föreslås inom ramen för de nationella reformprogrammen påverkar fattigdomen.

4. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att inom sitt arbete för att minska barnfattigdomen även beakta ställningen för kvinnor som tar hand om barn och familjemedlemmar med särskilda behov och funktionsnedsättning.

5. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att i samband med användningen av medel från europeiska struktur- och investeringsfonder och utformningen av socialpolitiken i högre grad se till att familjer (särskilt med ensamstående föräldrar) med barn med funktionsnedsättning skyddas mot fattigdom.

6. Europaparlamentet betonar vikten av en förebyggande offentlig politik där man investerar i adekvata insatser för barns välfärd som hjälper barnen att bli individer med egenmakt som klarar sig såväl i samhället som på arbetsmarknaden, i stället för att fokusera på konsekvenserna av deras sociala utestängning och fattigdom.

7. Europaparlamentet anser att barn- och ungdomspolitikerna i hög grad måste präglas av förebyggande insatser, bland annat långsiktiga strategier för att bekämpa sociala orättvisor, utan att för den skull bortse från det nödvändiga stödet till barn som är fattiga eller socialt utestängda eller som hoppar av skolan.

Den 24 november 2015

8. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att införa eller stärka allmänna sociala förmåner för barn, till exempel genom att tillhandahålla subventionerade eller kostnadsfria måltider för barn, särskilt sådana som är fattiga och utsatta, i syfte att säkerställa en gynnsam hälsoutveckling. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta aktiva sysselsättningsåtgärder som en del av övergripande strategier och att verka för att föräldrar ska få bättre tillgång till sysselsättning av god kvalitet, tillräcklig inkomst och högkvalitativ offentlig service (särskilt barnomsorg, utbildning, hälso- och sjukvård, bostad och fritidsaktiviteter), så att de lättare kan förena arbete med familj, samt att sörja för att barnen och deras familjer blir mer delaktiga i utvecklingen, genomförandet och uppföljningen av denna politik. Parlamentet understryker att universella lösningar bör kombineras med riktade insatser till stöd för de mest utsatta och marginaliserade grupperna av barn och ungdomar. Parlamentet beklagar att medlemsstaternas regeringar i allt större utsträckning tenderar att övergå från system med allmänna bidrag till förmån för mer behovsprövat stöd, eftersom det finns bevis för att allmänna bidrag ger ett bättre skydd mot barnfattigdom ⁽¹⁾.
9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att enas om EU-standarder eller fastställa en gemensam metod för att beräkna kostnaden för att ha barn och vilka resurser som krävs för att förhindra och motverka barnfattigdom.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att avstå från att rekommendera omstruktureringar och nedskärningar av medlemsstaternas offentliga förvaltningar, mer flexibla arbetsvillkor eller privatiseringar av den offentliga sektorn, då sådana åtgärder entydigt har medfört en försvagning av barnens sociala rättigheter.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga tonvikt vid behovet av investeringar i kostnadsfri offentlig utbildning genom att ange specifika utbildningsmetoder för samhällets mest sårbara grupper, som invandrare eller personer med olika typer av funktionsnedsättning. Parlamentet anser att utbildning kan utgöra en av de främsta prioriteringarna för att sörja för att barnen får den kompetens som krävs för tillträde till kvalificerade och välbetalda arbeten, så att de kan ta sig ur fattigdomen på egen hand.
12. Europaparlamentet påminner om att bekämpningen av barnfattigdom förutsätter ett livscykelbaserat förhållningssätt där man bl.a. bryter mönstret att fattigdomsrisker ärvs från generation till generation, tar hänsyn till de olika behoven under småbarnsåren, skolåldern och ungdomen, ser till hela barnet genom att mäta antalet deprivationer som varje barn är drabbat av samtidigt, så att man kan fastställa vilka barn som har det sämst ställt, och mäter inte bara ekonomisk fattigdom, utan även deprivationer av flera olika slag.
13. Europaparlamentet rekommenderar att alla barn ska ha tillgång till tjänster av god kvalitet i detta avgörande skede av sin utveckling. Hälsa, utbildning, stöd till föräldrar och familjer, bostäder och trygghet är grundläggande service som oftast tillhandahålls av lokala och regionala myndigheter.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna eftertryckligen att anta, genomföra och följa upp program för att minska den multidimensionella barnfattigdomen, varvid man måste sätta fokus på barnens inneboende rättigheter och fastställa mål om minskad fattigdom och social utestängning bland barn, med uttrycklig inriktning på och prioritering av de barn som löper störst risk för fattigdom. Parlamentet framhåller vikten av att medlemsstaterna ser till att de verkliga utgifterna för social trygghet, hälso- och sjukvård, utbildning och subventionerade bostäder återgår till åtminstone samma nivåer som före krisen, till förmån för de mest missgynnade barnen.
15. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna eftertryckligen att utarbeta planer för att minska känslan av socialt utanförskap för barn med inlärningssvårigheter och att skapa effektivare utbildningsmoduler till stöd för inlärningsmetoderna i dem.
16. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att erkänna att barnfattigdom och social utestängning utgör betydande hinder för ländernas möjligheter att uppnå målen i Europa 2020-strategin om sysselsättningsgrad och investeringar i forskning, utveckling, energi och hållbar utveckling.

⁽¹⁾ Baserat på Eurofounds forskning.

Den 24 november 2015

17. Europaparlamentet riktar en kraftfull uppmaning till medlemsstaterna om att satsa mer på att skapa och tillgängliggöra en lämplig miljö där barnen tillbringa sin fritid och sina skollov på ett meningsfullt och stimulerande sätt samt att ägna större uppmärksamhet åt tillgången till grundläggande hälso- och sjukvård för barn i missgynnade områden och avsides belägna eller otillgängliga regioner.

18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att genom att införa minimistandarder för barns bostäder, med beaktande av barnens intressen, förhindra att barn som lever i fattigdom och social utestängning hamnar i ghetton samt att sörja för att alla hushåll har ett lämpligt boende som tillfredsställer deras behov och garanterar deras välbefinnande, privatliv och livskvalitet och därigenom bidrar till social rättvisa och sammanhållning samt motverkar social utestängning och fattigdom.

19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och parlamentet att ta tillfället i akt vid halvtidsöversynen av den fleråriga budgetramen för att uppnå ett bättre utnyttjande av Europeiska socialfonden, fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt och programmet för sysselsättning och social innovation samt att kontrollera huruvida barnen prioriteras vid planeringen och genomförandet av regional- och sammanhållningspolitiken, med särskild hänsyn till skyldigheten att stegvis avveckla stora institutionsboenden (som gäller sedan 2014) i syfte att stärka adoptiv- och fosterföräldrarnas ställning, så att föräldralösa och missgynnade barn faktiskt kan växa upp i familjer eller i familjeliknande miljöer. Kommissionen uppmanas även eftertryckligen att skapa indikatorer för en analys av barnfattigdomen.

20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att överväga om det behövs kostbaserade strategier, t.ex. diversifierad kost, berikning av livsmedel, näringslära, folkhälso- och livsmedelssäkerhetsåtgärder eller tillskott, för vissa befolkningsgrupper för att förhindra de negativa hälsoeffekterna för barn av felnäring och näringsbrist.

21. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att säkerställa att deras nationella budgetar innehåller tydliga, deltagandebaserade och ansvariga bestämmelser om utgiftsposter för bekämpning av barnfattigdom och att fullgöra sin skyldighet att skydda barnen, bland annat genom ökade offentliga utgifter för att nå de målen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att dra maximal nytta av de europeiska struktur- och investeringsfonderna, i synnerhet Europeiska socialfonden, i syfte att genomföra alla tre pelarna i rekommendationen om att investera i barnens framtid.

22. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen att utarbeta riktlinjer för barns delaktighet i beslutsprocessen genom att inrätta mekanismer som främjar barns delaktighet i beslut som påverkar deras liv och ger barn möjlighet och uppmuntran att uttrycka sina åsikter, varvid man måste se till att dessa åsikter beaktas på vederbörligt sätt och återspeglas i viktiga beslut som rör dem.

23. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen och medlemsstaterna att fastställa mål för att minska fattigdomen och den sociala utestängningen bland barn.

24. Europaparlamentet riktar en kraftfull uppmaning till medlemsstaterna om att vid behov upprätta samarbetsavtal med företag och institutioner som främjar utbildning och kultur- och idrottsaktiviteter för och integration av barn och bekämpar barnfattigdom. Parlamentet rekommenderar emellertid att medlemsstaterna sörjer för kontroll av dessa stöd och säkerställer deras kvalitet, hållbarhet, relevans och faktiska resultat.

25. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa specifik lagstiftning som skyddar eller förbättrar rättigheterna kopplade till föräldraskap, bland annat genom att skapa effektiva instrument som gör det möjligt att förena arbete och familjeliv, samt att garantera att kvinnor kan återvända till sitt arbete efter graviditet och mammaledighet och stödja familjer med ensamstående föräldrar. Vidare betonar parlamentet att en stärkt lagstiftning om pappaledighet ger en viktig impuls till bekämpningen av köns- och lönediskriminering i arbetet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att arbetsgivarna inte kan rättfärdiga ojämlig behandling och trakasserier av anställda genom att hänvisa till graviditet, föräldraskap eller familjerelaterade orsaker.

Den 24 november 2015

26. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att bedriva en förebyggande, universell och integrerad socialpolitik som motverkar fattigdom och situationer där barn skiljs från sina familjer. Vidare uppmanar parlamentet medlemsstaterna att se till att barn och ungdomar placeras i institutionsboende enbart som en sista utväg i undantagsfall samt att utnyttja de europeiska struktur- och investeringsfonderna och Europeiska fonden för strategiska investeringar till att stödja institutionaliserade barns övergång till fosterfamiljer och samhällsbaserade tjänster.
27. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att gå från institutionsplaceringar till stabila fosterhemssystem, eftersom detta bättre förbereder barn och ungdomar för ett självständigt liv, fortsatt utbildning eller arbete.
28. Europaparlamentet rekommenderar att medlemsstaterna utvecklar och tillämpar integrerade skyddssystem för att skydda barn mot våld, misshandel, utnyttjande och vanvård på ett sådant sätt att alla ansvariga och alla delar av systemet samarbetar över sektorerna och myndigheterna delar på ansvaret för att skapa en miljö som skyddar alla barn och ger dem makt och inflytande.
29. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att föra en politik som gör det lättare att skapa och upprätthålla värdiga arbetsplatser samt att utveckla fortbildningssystem, förbättra kvalifikationer och system som underlättar föräldrars inträde på arbetsmarknaden eller återinträde efter avbrott i arbetlivet, till exempel distansarbete eller flexitid.
30. Europaparlamentet uppmanar EU:s institutioner och organ, medlemsstaternas myndigheter och andra berörda parter att utveckla tydliga roller, ansvarsområden, regelbunden dialog och förfaranden när barn behöver skydd i gränsöverskridande situationer.
31. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att garantera alla barn i alla åldrar tillgång till kostnadsfri och offentlig utbildning av god kvalitet som främjar deras emotionella, sociala, kognitiva och fysiska utveckling – inbegripet förskoleverksamhet och såväl formell som informell utbildning – samt att se till att det finns tillräckligt många lärare i förhållande till antalet barn och främja social mångfald i utbildningen i syfte att trygga barnens säkerhet och välbefinnande och att säkerställa att alla barn kan dra nytta av en inkluderande utbildning av god kvalitet och därmed maximera utbildningssystemens inverkan på lika möjligheter och på arbetet med att bryta fattigdomscykeln.
32. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna eftertryckligen att höja kvaliteten på utbildningstjänsterna genom att tillämpa ett individbaserat synsätt och främja samarbete mellan lärare, socialarbetare och föräldrar för att på detta sätt förhindra att barn och ungdomar avbryter sin skolgång.
33. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att satsa särskilt mycket på att utveckla tillgänglig och rimligt prissatt förskoleverksamhet och att betrakta detta som en social investering som syftar till att motverka den ojämlikhet och de utmaningar som framför allt drabbar barn från missgynnade familjer samt att öka föräldrarnas medvetenhet om fördelarna med att barnen faktiskt deltar i förskoleverksamhet.
34. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja en skola för alla, något som inte bara innebär att man ökar antalet speciallärare, utan även att man integrerar elever med behov av särskilt stöd i de vanliga klasserna.
35. Europaparlamentet riktar en kraftfull uppmaning till medlemsstaterna om att garantera universell och lika tillgång till förskola för barn från alla sociala grupper.
36. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja en fullständig skolgång bland alla barn genom att utan kostnad tillhandahålla grundläggande skolmaterial, näringsrik skolmat och skoltransporter för barn som är fattiga eller som befinner sig i riskzonen för fattigdom samt att effektivisera de rådande offentliga investeringarna på detta område och vidta åtgärder för att motverka att fattigdomen överförs från en generation till nästa.

Den 24 november 2015

37. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna eftertryckligen att säkerställa universell, offentlig och kostnadsfri hälso- och sjukvård av hög kvalitet avseende förebyggande insatser, allmänna vaccinationsprogram och primärvård och tillgång till undersökning, behandling och rehabilitering samt att erbjuda talpedagogik och psykoterapi för barn, garantera kvinnors rätten till sexuell och reproduktiv hälsa genom att tillhandahålla spädbarnsvård, mödravård och hembesök före och efter förlossningen, särskilt vid prematur förlossning, liksom att garantera alla barn och deras familjer tillgång till husläkare, sjuksköterskor, tandläkare, familjerådgivning och specialister på mental hälsa. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att integrera dessa aspekter i de nationella strategierna och i EU:s strategier för offentlig hälso- och sjukvård.

38. Europaparlamentet rekommenderar medlemsstaterna att anslå nödvändigt stöd för att garantera alla barn rätten till kultur, idrott, fritidsaktiviteter, tillgång till öppna områden och en hälsosam miljö, med särskild hänsyn till lika tillgång och kvalitet för fattiga barn, barn i avlägsna belägna områden, barn med funktionsnedsättning, barn som tillhör nationella eller etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, invandrabarn, barn som flyttar inom EU, oavsett nationalitet, och barn som lämnas kvar i hemlandet. Dessutom påminner parlamentet om rätten till lek, som fastställs i FN:s konvention om barnets rättigheter.

39. Europaparlamentet betonar vikten ett stärkt skydd mot våld i hemmet för barn som lever i fattigdom och social utestängning.

40. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, framför allt de med störst sociala orättvisor, att stärka de sociala rättigheterna och tillgången till tjänster och social trygghet, som staten måste garantera, genom att öka antalet anställda och yrkesverksamma inom socialförsäkringssystemet som arbetar med och för barn och deras familjer och öka den medicinska, psykologiska och sociala omsorgen, varvid denna bör inriktas på dem som behöver den mest, i synnerhet barn, i enlighet med en strategi för tidiga insatser.

41. Parlamentet rekommenderar att medlemsstaterna inrättar mekanismer som främjar och tryggar barns delaktighet i beslut som påverkar deras liv och ger barn möjlighet och uppmuntran att uttrycka sina åsikter samt att de garanterar att dessa åsikter beaktas på vederbörligt sätt och återspeglas i viktiga beslut som rör barn.

42. Europaparlamentet erkänner den betydelse som civilsamhället, bl.a. organisationer som verkar för barns rättigheter och fattigdomsbekämpning, har för arbetet med att säkerställa en konsekvent EU-politik, och efterlyser en ökad dialog med civilsamhället om hur barnfattigdom i medlemsstaterna ska förebyggas och motverkas.

43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra skolavhopp och barnfattigdom till en uttrycklig prioritering.

44. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att delta aktivt i kampen mot handel med barn för alla typer av utnyttjande, inbegripet arbete, tvångsaktenskap, olaglig adoption, brottslig verksamhet och sexuell exploatering.

45. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja det arbete som utförs av europeiska och transnationella nätverk för att bekämpa fattigdom och utestängning bland barn och ungdomar. Parlamentet påpekar att man måste satsa extra mycket på att integrera de yttersta randområdena och de minst gynnade regionerna i dessa nätverk och institutioner.

46. Europaparlamentet betraktar rätten till kostnadsfria och universella system för utbildning, hälso- och sjukvård och social trygghet som en grundläggande förutsättning för att man ska kunna bekämpa fattigdomen, särskilt bland barn. Mot bakgrund av denna målsättning och med tanke på försvagningen av den offentliga servicen uppmanar parlamentet kommissionen och medlemsstaterna att införa en barngaranti, så att varje fattigt barn kan få tillgång till kostnadsfri hälso- och sjukvård, utbildning och barnomsorg, anständiga bostadsförhållanden och näringsriktig mat. Detta bör ske som ett led i en europeisk integrerad plan för minskad barnfattigdom som omfattar såväl barngarantin som program för stöd och möjligheter för föräldrarna att ta sig ur social utestängning och komma in på arbetsmarknaden.

47. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att via sina kommuner stödja lokala center för stöd till barn och familjer – särskilt i samhällen och/eller områden som är mest drabbade av barnfattigdom – som tillhandahåller inte bara juridiskt stöd och/eller rådgivning, föräldrarådgivning och skolstöd, utan även bland annat utbildning i och rådgivning om ett hälsosamt liv och säker användning av internet.

Den 24 november 2015

48. Europaparlamentet rekommenderar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla statistiska metoder med flerdimensionella fattigdomsindikatorer (föräldrarnas inkomst, tillgång till kvalitativa offentliga tjänster, deltagande i social och kulturell verksamhet, tillgång till lämplig formell och informell utbildning, exponering för fysiska risker, trygghet, en stabil familjemiljö, tillfredsställelse med livet) uppdelade efter ålder, kön och särskilda missgynnade grupper. Dessa bör kunna ligga till grund för en evidensbaserad politik och ta hänsyn till begränsningarna i mätningen av den relativa fattigdomen och till det arbete som bedrivs av FN:s utvecklingsprogram, Unicef, OECD och gruppen för indikatorer som lyder under kommittén för socialt skydd samt gå utöver indikatorerna för risk för fattigdom och/eller social utestängning (AROE). Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utforma motåtgärder utifrån en helhetssyn och att dra full nytta av uppgifter som samlats in inom ramen för initiativ som Unicefs MODA (Multi-Overlapping Deprivation Analysis). Parlamentet understryker att fler indikatorer bör tas fram för att man bättre ska kunna bedöma kvaliteten på tjänster, resultaten och tillgången till tjänster, t.ex. avseende föräldrars (migranter eller från minoriteter) socioekonomiska status och bakgrund samt kön, funktionsnedsättning och geografiska aspekter.

49. Europaparlamentet uppmanar Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén att avge yttranden om rekommendationen *Bryta det sociala arvet – investera i barnens framtid*.

50. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och medlemsstaterna.
